

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.8.2.11>

PRACOWNIE BIBLIOGRAFICZNE PROFESORA K.V. DUBNIAKA (1890-1948)

Svitlana Omelchenko

aspirantka

Narodowej Naukowej Biblioteki Rolniczej

Narodowej Akademii Nauk Rolniczych Ukrainy (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0003-2531-6864

e-mail: svitlana_tuk@ukr.net

Adnotacja. Wywiad historyczny poświęcono badaniu wieloaspektowego dziedzictwa twórczego wybitnej postaci w historii nauk rolniczych i edukacji profesora Kostia Volodymyrovycha Dubniaka. Ustalono, że jest jednym z założycieli krajowej bibliografii rolniczej. Podkreślono jego rolę i wkład w rozwój branżowej bibliografii krytycznej w latach 20. XX w. w wymiarze ogólnoukraińskim. Przeprowadzono analizę treści osiągnięć naukowca, zbadano zakres jego poszukiwań naukowych i zbadano różnorodność przestrzeni intelektualnej. Uzupełniono informacje o biografii naukowej K.V. Dubniaka jako bibliografa. Zdefiniowano koncepcyjne idee naukowca i wytyczne metodologiczne. Dziedzictwo K.V. Dubniaka, w tym ponad 200 recenzji, jest cennym źródłem informacji do badania historii nauki i edukacji rolniczej. Pogłębiony został kierunek badań historyczno-naukowych nad powstawaniem i rozwojem bibliografii rolniczej na ziemiach ukraińskich.

Słowa kluczowe: Kost Volodymyrovych Dubniak, bibliograf, recenzent, ukraińska bibliografia rolnicza, Biuro Bibliograficzno-Biblioteczne Rolniczego Komitetu Naukowego Ukrainy, Komitet Metodyczny Ludowego Komisariatu Oświaty Ukraińskiej SRR, periodyk.

BIBLIOGRAPHY STUDIES OF PROFESSOR K.V. DUBNYAK (1890–1948)

Svitlana Omelchenko

Graduate Student

National Scientific Agricultural Library of the National Academy

of Agrarian Sciences of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0003-2531-6864

e-mail: svitlana_tuk@ukr.net

Abstract. This historical exploration is devoted to the study of the multifaceted creative heritage of a prominent figure in the history of agricultural science and education Professor Kost V. Dubniak. It is established that he is one of the founders of the domestic agricultural bibliography. The author highlighted his role and contribution to the development of branch critical bibliography in the 1920's in the all-Ukrainian dimension. She carried out the content analysis of the scientist's achievements, studied the range of his scientific researches and investigated the diversity of intellectual space. In addition, the researcher supplemented the information of the scientific biography of Kost V. Dubniak as a bibliographer. The conceptual ideas of the scientist and methodological guidelines are determined. Dubniak's contribution, which includes more than 200 reviews, is a valuable information resource for studying the history of agricultural science and education. The direction of historical and scientific research on the formation and development of agricultural bibliography in the Ukrainian lands is deepened by this research.

Key words: Kost V. Dubniak, bibliographer, reviewer, Ukrainian agricultural bibliography, Bibliographic and Library Bureau of the Agricultural Scientific Committee of Ukraine, Methodical Committee of the People's Commissariat of Education of the USSR, periodicals.

БІБЛІОГРАФІЧНІ СТУДІЇ ПРОФЕСОРА К.В. ДУБНЯКА (1890–1948)

Світлана Омельченко

аспірантка

Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки

Національної академії аграрних наук України (Київ, Україна)

ORCID ID: 0000-0003-2531-6864

e-mail: svitlana_tuk@ukr.net

Анотація. Історична розвідка присвячена дослідженню багатогранної творчої спадщини видатної постаті в історії сільськогосподарської науки й освіти професора Костя Володимировича Дубняка. Встановлено, що він є одним із фундаторів вітчизняної сільськогосподарської бібліографії. Висвітлено його роль і внесок у розвиток галузевої критичної бібліографії у 20-х рр. XX ст. у всеукраїнському вимірі. Здійснено контент-аналіз напрацю-

вань ученого, вивчено коло його наукових пошуків та досліджено різноманіття інтелектуального простору. Доповнено відомості наукової біографії К.В. Дубняка як бібліографа. Визначено концептуальні ідеї вченого та методологічні орієнтири. Доробок К.В. Дубняка, серед якого понад 200 рецензій, є цінним інформаційним ресурсом для вивчення історії аграрної науки та освіти. Поглиблено напрям історико-наукових досліджень щодо становлення й розвитку сільськогосподарської бібліографії на українських землях.

Ключові слова: Кость Володимирович Дубняк, бібліограф, рецензент, українська сільськогосподарська бібліографія, Бібліографічно-бібліотечне бюро Сільськогосподарського наукового комітету України, Методичний комітет Народного комісаріату освіти УСРР, періодика.

Вступ. Вивчення основних тенденцій та умов становлення й розвитку української сільськогосподарської бібліографії у складний період відбудови народного господарства у 20-х рр. ХХ ст. неможливе без урахування багатогранної наукової спадщини кращих її представників. Серед них – видатний географ, краєзнавець, популяризатор сільськогосподарської науки й освіти, бібліограф професор Кость Володимирович Дубняк (1890–1948).

Метою історичної розвідки є комплексний науково-історичний аналіз напрацювань вченого з критичної бібліографії з урахуванням його наукових уподобань та переконань; визначення особистого внеску та впливу на процеси становлення сільськогосподарської бібліографії та її критики, що становило основу фахової діяльності вченого в різних галузевих установах України.

Методологія дослідження ґрунтується на загальнонаукових принципах історичного пізнання: історизмі, об'єктивності, системності, комплексності, науковості, багатфакторності та всебічності. Першорядного значення набули загальнонаукові методи (аналіз, синтез, узагальнення), міждисциплінарні (статистичний, бібліографічний) та власне історичні (проблемно-хронологічний, описовий, історико-системний, порівняльно-історичний, періодизації, персоналізація).

Основна частина. Здійснений історіографічний аналіз проблеми показав відсутність комплексних наукових праць. Наявні напрацювання є переважно однобічними, подекуди розрізненими, а іноді й суперечливими. Актуальність дослідження є беззаперечною. Це є першою спробою систематизації доробку вченого у галузі критичної бібліографії.

Ще за життя К.В. Дубняка здобув авторитет у фаховому товаристві як «яскравий ідеолог – бібліограф-одинак» (Меженко, 1926: 49). На переконання відомого українського бібліотекознавця і бібліографа Ю.О. Меженка, період розгортання його наукової бібліографічної роботи є «бібліографічною стадією в українській науці» (Меженко, 1925: 42). Активна праця вченого щодо проведення критико-бібліографічних досліджень припадає на 1920-ті роки у провідному науково-методичному і координаційному центрі аграрної науки та дослідної справи – Сільськогосподарському науковому комітеті України (1918–1927). Встановлено, що упродовж 1922–1927 рр. К.В. Дубняк працював в установі на посадах спеціаліста-бібліографа, в.о. та голови Бібліографічно-бібліотечного бюро (Анкетний листок..., 1927: 1–2). Впевнено можемо стверджувати, що це час творчого злету вченого й розквіту як бібліографа. Він вивчав стан сільськогосподарської бібліографії на українських землях, укладав бібліографічні покажчики з проблем природознавства, розробляв питання теорії і методики сільськогосподарської та природничої бібліографії, аналізував нові видання з позицій практика й фахівця-дослідника. Багатогранна спадщина налічує біля 300 праць, серед яких – монографії, статті, рецензії, покажчики, бібліографічні списки, словники, програми, підручники та ін. Активний дописувач численних фахових та науково-популярних видань: «Бібліологічні вісті», «Бібліологія», «Більшовик», «Бюлетень Комісії краєзнавства при УАН», «Вісті ВУЦВК», «Вісник Міністерства Земельних Справ», «Вісник Сільсько-Господарської Науки», «Вісник Інституту Української Наукової Мови», «Вісник Народного Комісаріату Земельних Справ УСРР», «Вісник природознавства», «Діло», «Журнал бібліотекознавства та бібліографії», «Записки Українського науково-дослідного інституту географії та картографії», «Знання», «Известия» (Москва), «Книга», «Комуніст», «Краєзнавство», «Література. Наука. Мистецтво», «Львівські вісті», «Народній учитель», «Незаможний селянин», «Нова книга», «Нова рада», «Нова Україна», «Пролетарська правда», «Путівлянин», «Рідне слово», «Україна», «Український агроном», «Український ботанічний журнал», Українська флора», «Український економіст», «Хозяйство Полтавщини», «Червоний шлях» та ін. (Омельченко, 2018: 38). Незважаючи на кількість тогочасної галузевої періодики, вчений переймався питаннями вирішення важливої на той час проблеми – відсутності в Україні критично-бібліографічного часопису. Це підштовхнуло його запропонувати створити два бібліографічних видання – «... реєстраційне і критичне...». Крім того, передбачалося видавати спеціальні бібліографічні журнали за різними галузями науки на території України» (Зеров, 1925: 119). Отже, К.В. Дубняк одним із перших формував бібліографічну роботу за краєзнавчим принципом. Інноваційне далекоглядне рішення складно було реалізувати в умовах неорганізованості та незадовільного фінансування. Однак він не зупинявся і продовжував свої наукові пошуки.

У середині 20-х рр. ХХ ст. на фахових з'їздах бібліотекарів та бібліографів порушувалося питання про створення бібліографії на єдиних методологічних засадах та підпорядкуванні центральному державному органу (Ковалевський, 1919: 1437). За результатами Першої конференції наукових бібліотек УСРР К.В. Дубняк наголошував, що лише галузь сільськогосподарської науки у 1926 р. нарахувала 360 тис. друкованих статей у 300 періодичних виданнях (Дубняк, 1926: 256). Чільне місце серед них належало бібліографії. На його думку, наукову бібліографію не можна вести в кабінетах, вона повинна мати свою виробничу базу – наукову бібліотеку. Остання мала стати потужним рушієм розвитку політично-економічного та соціально-культурного життя України.

Працюючи в Бібліографічно-бібліотечному бюро Сільськогосподарського наукового комітету України, К.В. Дубняк у 1923 р. упорядкував єдиний каталог комітетської книгозбірні, що складався з майже 6 тис. надходжень нових видань (Коротке справоздання..., 1924: 10). У 1924 р. розпочав роботу зі створення національної (краєзнавчої за тогочасною термінологією) галузевої бібліографії. На державному рівні було визначено, що бюро отримуватиме обов'язковий примірник видань із сільськогосподарських та суміжних галузей, які стосувалися сільського господарства України, незалежно від місця видання й мови, що сприяло ознайомленню зацікавлених з актуальними сільськогосподарськими виданнями. Відтак, безкоштовно надходило по 5 примірників нової фахової літератури від вітчизняних видавництв, один примірник сільськогосподарських видань СРСР та періодичні й монографічні видання з-за кордону. Все разом сприяло значному розширенню фонду бібліотеки Сільськогосподарського наукового комітету України. Станом на 1925 р. її фонд налічував понад 128 тис. назв російською, українською, польською, німецькою, французькою та іншими мовами (Передмова..., 1927: III). З'ясовано, що саме за сприяння К.В. Дубняка очолюване ним бюро зініціювало видання «Бібліографічного бюлетеню нових надходжень» (Вергунов, 2017: 98). У цій роботі він керувався, передусім, виробничими потребами та операційно-науковими планами Комітету і його відомчого керманіча – Наркомзему УСРР, подаючи бібліографічні списки затребуваної фахової літератури з відповідними рецензіями на неї.

Звісно, вчений, як фахівець, що вболівав за якість та актуальність тогочасних галузевих видань, особисто цілком поринав у рецензування нових надходжень. У його творчому доробку майже 200 рецензій на видання з сільського господарства, аграрної економіки, природознавства, географії та краєзнавства (Следственное дело..., 1945: 15). За дорученням Методичного комітету Народного комісаріату освіти УСРР (Звіт..., 1928: 51) значну увагу приділяв рецензуванню навчальних посібників та підручників, освітніх програм, словників, наочних матеріалів (плакатів, схем, діаграм та ін.), енциклопедій, путівників тощо, виданих українською та російською мовами. Серед авторів, чиї наукові праці критично розглядав К.В. Дубняк, виділяємо: К.Г. Воблий, М.Б. Вольф, Р. Гейнгардт, В.Е. Ден, К. Заппер, В.В. Кістяківський, Ф.Г. Коваленко, Л.І. Колісниченко, О.А. Констянтинів, М. Любарський, Ф.Т. Матвієнко-Гарнага, Н. Ньюбігін, С. Остапенко, О.М. Покровський, Л.Д. Синицький, А.А. Сухов, П.Г. Тимофєєв, Й. Шиманович, В.І. Ястремський, та ін. Здійснений контент-аналіз творчої спадщини К.В. Дубняка засвідчив, що переважна більшість рецензій побачила світ у 1919–1929 рр. А серед 164 авторів журналу «Бібліологічні вісті» (1923–1931) ім'я К.В. Дубняка згадується найчастіше (Бібліологічні вісті..., 1996: 160).

Списки і покажчики літератури допомагали науковій організації праці в усіх галузях знань. Характерною ознакою рекомендаційних та критичних бібліографічних списків у 20–30-ті рр. ХХ ст. був їх вплив на формування обсягів та змісту редакційних планів видавництв. Таким чином, планування видань книжкової продукції покладало на критиків-бібліографів величезну відповідальність. К.В. Дубняк зазначав: «Жоден науковий робітник фізично не в силі ознайомитися з потрібною йому науковою літературою, що виходить без відповідної допомоги з боку спеціальних бібліографічних наукових установ. Само життя висуває на чільне місце бібліографічну працю і бібліографію, як науку, що є ключ до всякого знання» (Передмова..., 1927: III).

Бібліографія та її критика в цей період стає одним з головних засобів наукової організації, зокрема в сільському господарстві. Щоб уникнути помилок та організувати ефективне господарювання в умовах посухи, неврожаю та голоду, слід було фахово озброїтися знаннями та мати до них «ключ» – бібліографію, у якій містився не лише опис, але й критична оцінка з короткою анотацією, що значно заощаджувала дослідникові час та дозволяла підібрати найцінніші для нього видання. Це все розширювало інформацію про зміст книги та можливості її використання. К.В. Дубняк, як послідовник та продовжувач справи академіка П.А. Тутковського з проблем бібліографування галузевої літератури, добре усвідомлював, що, крім планування книжкової продукції, критична та рекомендаційна бібліографія є корисною у бібліотеках, викладацькій практиці та самоосвіті. Тому він відстоював єдині вимоги до старанно складених рекомендаційних покажчиків і критичних оглядів книжкових новинок. Значної ваги у поширенні наукових знань надавав критично-бібліографічним розділам газет і журналів, досить вимогливо і критично ставився до методологічної витриманості, структури та змісту бібліографічних описів, які надавали науковці.

Вагомість напрацювань вченого підсилює й той факт, що дозвіл на друк рецензій, зокрема у провідному вітчизняному часописі «Віснику Сільсько-Господарської Науки», надавався лише після ухвали спеціальної Рецензійної комісії Секції освіти та популяризації Сільськогосподарського наукового комітету України, що відслідковувала актуальність та новизну рецензованого видання (Грищенко, 2014).

Висновки. Зважаючи на широке коло наукових інтересів професора К.В. Дубняка та проведений історико-науковий аналіз доступних для вивчення критико-бібліографічних напрацювань вченого, слід відзначити вагомість та актуальність його праці з рецензування тогочасних наукових видань і публікацій у періодиці, що мали сільськогосподарську, краєзнавчу й бібліографічну цінність. Він відстоював позицію щодо збільшення фінансування вітчизняної видавничої справи та організації координованого планового сільськогосподарського видавництва: «Не треба забувати, що с.-г. видавництво не тільки подає підсумки наукових здобутків та популяризує їх, але й веде вперед саму науку. Наука ж веде вперед саме сільське господарство – цю основу нашого економічного добробуту» (Дубняк, 1923: 34). Здійснений контент-аналіз творчого доробку вченого свідчить про різноманіття інтелектуального простору, його глибоку обізнаність та володіння ґрунтовними знаннями з різних галузей, а застосовані під час рецензування принципи та методи

аналізу дозволяють об'єктивно оцінити напрацювання цілої епохи, почерпнути цінну інформацію щодо розвитку аграрної науки й освіти України перших десятиліть ХХ століття.

Список використаних джерел:

1. Анкетний листок відповідального робітника Комуністичного Університету ім. Артема. Дубняк К. 16 листопада 1927. *Центральний державний архів вищих органів влади та управління України*. Ф. 166. Оп. 12. Спр. 2330. Арк. 1–2.
2. Бібліологічні вісті (1923–1930): Систематичний анований покажчик змісту / Нац. парлам. б-ка України; уклад. Г.І. Ковальчук; наук. ред. С.І. Білоконь. Київ, 1996. 160 с.
3. Вергунов В.А. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН та ННЦ «Інститут аграрної економіки»: 100 років у системі організації інформаційного забезпечення галузевого дослідництва в Україні. *Економіка АПК*. 2017. № 6. С. 94–104.
4. Грищенко Т.Р. «Вісник сільськогосподарської науки» – провідне фахове видання вітчизняного галузевого дослідництва у 20-х рр. ХХ століття. *Історія науки і біографістика*. 2014. № 1. URL : <http://inb.dnsgb.com.ua/2014-1/grichenko.pdf> (дата звернення: 15.06.2019)
5. Дубняк К. Рец на кн.: Бібліотечний збірник. Ч. 1. Праці Першої Конференції Наукових бібліотек УСРР. Київ : Видання Всенародної бібліотеки України при УАН, 1926. Ст. 1–176. *Червоний шлях*. 1926. № 9. С. 256–257.
6. Дубняк К. Сільсько-господарська видавнича продукція на Україні в 1922 році. *Вістник Сільсько-Господарської Науки*. 1923. Ч. 1–2. С. 30–34.
7. Звіт про наукову роботу наукового співробітника Українського Інституту Географії і Картографії проф. К.В. Дубняка за 1-ше півріччя 1927–28 р. 15/V 1928 р. *Центральний державний архів вищих органів влади України*. Ф. 166. Спр. 6247. Арк. 51.
8. Зеров М.В справі критично-бібліографічного журналу («Нова Книга» 1925. Ч. 4-6). *Бібліологічні вісті*. 1925. № 1-2(8-9). С. 118–123.
9. Ковалевський Ю. Бібліографія й Український Бібліографічний Інститут. *Книгарь*. 1919. Ч. 22. С. 1437.
10. Коротке справоздання про діяльність Сільськогосподарського наукового комітету України за 1923-1924 опер. рік. *Вістник Сільсько-Господарської Науки*. 1924. Ч. 7-9. С. 9–10.
11. Меженко Ю.О. Підсумки і деякі перспективи в українській бібліологічній роботі *Бібліологічні вісті*. 1925. № 1/2. С. 40–46.
12. Меженко Ю.О. Теоретичні передумови організації української бібліографічної роботи. *Бібліологічні вісті*. 1926. № 4. С. 48–61.
13. Омельченко С. Внесок К.В. Дубняка (1890–1948) у становлення й розвиток української бібліографії. *Збірник праць XVI Міжнародної молодіжної науково-практичної конференції «Історія розвитку науки, техніки та освіти», присвяченої 120-річчю Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*. Київ. 2018. С. 37–39.
14. Передмова. *Матеріали сільсько-господарської бібліографії України. 1925 рік* / упоряд. К. Дубняк; Сільсько-Господарський Науковий Комітет України, Загальна секція, Бібліографічно-Бібліотечне Бюро. Харків : Радянський селянин, 1927. Т. 1. Вип. 1. С. III.
15. Следственное дело № 4280 по обвинению Дубняка Константина Владимировича. 1945 г. *Архів Управління Служби безпеки України в Харківській області*. Спр. 4280. Т. 1. 142 арк.

References:

1. Anketnyi lystok vidpovidalnoho robitnyka Komunistychnoho Universytetu im. Artema. Dubniak K. 16 lystopada 1927. [Questionnaire of the responsible worker of the Communist University nd a. Artem. Dubniak K. November 16, 1927.]. *Tsentralnyi derzhavnyi arkhiv vyshchikh orhaniv vlyady ta upravlinnia Ukrainy. [Central State Archive of the Highest Authorities and Administration of Ukraine]*. F. 166. Op. 12. Ref. 2330. Ark. 1–2. [in Ukrainian].
2. Kovalchuk, H. I. (1996). Bibliolohichni visti (1923–1930): Systematychni anotovanyi pokazhchyk zmistu [Bibliological News (1923–1930): Systematic annotated index of content]. Kyiv. 160. [in Ukrainian].
3. Verhunov, V. A. (2017). Natsionalna naukova silskohospodarska biblioteka NAAN ta NNTs «Instytut ahrarynoi ekonomiky»: 100 rokiiv u systemi orhanizatsii informatsiinoho zabezpechennia haluzevoho doslidnytstva v Ukraini [National Scientific Agricultural Library of NAAS and NSC «Institute of Agrarian Economics»: 100 years in the system of organization of information support of branch research in Ukraine]. *Ekonomika APK – Economics of Agro-Industrial Complex*. 6. 94–104 [in Ukrainian].
4. Hryshchenko, T. R. (2014). «Visnyk silskohospodarskoi nauky» – providne fakhove vydannia vitchyznianoho haluzevoho doslidnytstva u 20-kh rr. KhKh stolittia [«Bulletin of Agricultural Science» – a leading professional publication of domestic industry research in the 20's of the twentieth century]. *Istoriia nauky i biohrafistyka – History of Science and Biography*. 1. URL: <http://inb.dnsgb.com.ua/2014-1/grichenko.pdf> [in Ukrainian].
5. Dubniak, K. (1926). Retsenziia na kn.: Bibliotechnyi zbirnyk. Ch. 1. Pratsi Pershoi Konferentsii Naukovykh bibliotek USRR. Kyiv: Vydannia Vsenarodnoi biblioteki Ukrainy pry UAN, 1926. St. 1–176. [Book review: Library collection. Part 1. Proceedings of the First Conference of Scientific Libraries of the USSR. Kyiv: Publication of the National Library of Ukraine at the Ukrainian Academy of Sciences, 1926. Art. 1–176.]. *Chervonyi shliakh – The Red Way*. 9. 256–257. [in Ukrainian].
6. Dubniak, K. (1923). Silsko-hospodarska vydavnycha produktsiia na Ukraini v 1922 rotsi [Agricultural publishing products in Ukraine in 1922]. *Vistnyk Silsko-Hospodarskoi Nauky – Bulletin of Agricultural Science*. 1–2. 30–34. [in Ukrainian].

7. (1928). Zvit pro naukovu robotu naukovohe spivrobitnyka Ukrainiskoho Instytutu Heohrafi i Kartohrafi prof. K.V. Dubniaka za 1-she pivrichchia 1927–28 r. [Report on the scientific work of the researcher of the Ukrainian Institute of Geography and Cartography prof. K.V. Dubnyak for the 1st half of 1927–28]. *Tsentralnyi derzhavnyi arkhiv vyshchyykh orhaniv vlady ta upravlinnia Ukrainy*. [Central State Archive of the Highest Authorities and Administration of Ukraine]. F. 166. Ref. 6247. Arc. 51. [in Ukrainian].
8. Zerov, M. (1925) V spravi krytychno-bibliohrafichnoho zhurnalu («Nova Knyha» 1925. Ch. 4–6) [In the case of critical bibliographic journal «New Book» 1925. Part 4–6]. *Bibliolohichni visti – Bibliological News*. 1–2 (8–9). 118–123. [in Ukrainian].
9. Kovalevsky, Yu. (1919). Bibliohrafiia y Ukrainysky Bibliohrafichnyi Instytut [Bibliography and the Ukrainian Bibliographic Institute]. *Knyhar – Bookstore*. 22. 1437. [in Russian].
10. (1924). Korotke spravozdannya pro diialnist Silskohospodarskoho naukovohe komitetu Ukrainy za 1923-1924 oper. rik. [A brief account of the activities of the Agricultural Scientific Committee of Ukraine for 1923–1924]. *Vistnyk Silskohospodarskoi Nauky – Bulletin of Agricultural Science*. 7–9. 9–10. [in Ukrainian].
11. Mezhenko, Yu. O. (1925). Pidsumky i deiaki perspektyvy v ukrainiskii bibliolohichnii roboti [Results and some prospects in the Ukrainian bibliological work]. *Bibliolohichni visti – Bibliological News*. 1/2. 40–46. [in Ukrainian].
12. Mezhenko, Yu. O. (1926). Teoretychni peredumovy orhanizatsii ukrainiskoi bibliohrafichnoi roboty [Theoretical prerequisites for the organization of Ukrainian bibliographic work]. *Bibliolohichni visti – Bibliological News*. 4. 48–61. [in Ukrainian].
13. Omelchenko, S. (2018). Vnesok K.V. Dubniaka (1890–1948) u stanovlennia y rozvytok ukrainiskoi bibliohrafi [Contribution KV Dubnyak (1890–1948) in the formation and development of the Ukrainian bibliography]. *Zbirnyk prats KhVI Mizhnarodnoi molodizhnoi nauково-praktychnoi konferentsii «Istoriia rozvytku nauky, tekhniky ta osvity», prysviachenoi 120-richchiiu Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy «Kyivskiy politekhnichnyi instytut imeni Ihoria Sikorskoho» [Proceedings of the XVI International Youth Scientific and Practical Conference "History of Science, Technology and Education", dedicated to the 120th anniversary of the National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute named after Igor Sikorsky»*. Kiev. 37–39. [in Ukrainian].
14. Dubniak, K. (1927). Peredmova [Preface]. *Materialy silsko-hospodarskoi bibliohrafi Ukrainy. 1925 rik. [Materials of agricultural bibliography of Ukraine. 1925]*. Kharkiv. Vol. 1. Issue 1. III. [in Ukrainian].
15. Sledstvennoe delo № 4280 po obvineniyu Dubnyaka Konstantina Vladimirovicha. 1945 g. [Investigation case № 4280 on the accusation of Konstantin Vladimirovich Dubnyak. 1945]. *Arkhiv Upravlinnya Sluzhbi Bezpeki Ukrayini v Kharkivskij oblasti [Archive of the Security Service of Ukraine in Kharkiv region]*. Ref. 4280 (archival № 28920). Vol. 1. 142 arc. [in Russian]